

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації

(УкрІНТЕІ)

ЗБІРНИК РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР та ДКР

№ 08' 2017

Видається з квітня 2003 р.

Виходить 12 разів на рік

Київ 2017

УДК 082.1:82–991

Реєстраційне свідоцтво: Сер.КВ №22631-12531ПР, 24.03.2017 р.

Редакційна колегія: В.С. Дмитришин, Т.А. Юрченко

Передплата на видання здійснюється через УкрІНТЕІ або Укрпошту.
Розрахунковий рахунок УкрІНТЕІ: р/р 312 572 741 97044 в ДКСУ код ЄДРПОУ 40814998,
МФО 820172, ПНН 408149926502
Тел./факс:: 044 521-00-39; 044 521-09-48
E-mail: sale@uintei.kiev.ua

Додаткову інформацію можна одержати за адресою:
УкрІНТЕІ, вул. Антоновича, 180, м. Київ, 03150. Відділ створення електронних
інформаційних ресурсів; відділ створення та реалізації інформаційної продукції.
Тел./факс: 044 521-00-68, тел. 521-00-39.
E-mail: nddkr@uintei.kiev.ua

00/26 СУСПІЛЬНІ НАУКИ

02 ФІЛОСОФІЯ

02.41 Соціальна філософія

02.08.17.0001/0516U000997

Пальчинська Мар'яна Вікторівна. Віртуальний простір в умовах соціокультурних трансформацій: Дис... д.філос.н. /Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського. – Захищена 02.12.2016.

УДК 141.5+114+115+316.3.

433 с. – Бібліогр.: 522 назви.

Дисертація присвячена дослідженню наукової проблеми розвитку і зміни віртуального простору, які призводять до багатовекторної спрямованості темпів соціокультурних трансформацій. Розвиток суспільства являє собою процес якісних змін, тому аналіз соціокультурних детермінант суспільного розвитку дозволяє стверджувати, що цей процес стійкий, цілеспрямований, регульований. Виділено базові соціокультурні детермінанти становлення інформаційного суспільства, серед яких слід виокремити глобалізацію, інформацію, інформаційні технології, інформатизацію та інформаційну культуру.

02.71 Філософія релігії й атеїзму

02.08.17.0002/0416U005657

Яроцька Ольга Володимирівна. Сучасні чинники секуляризації: релігієзнавчий аналіз: Дис... к.філос.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 05.12.2016.

УДК 260.1:281.5:282.

222 с. – Бібліогр.: 253 назви.

Дисертація є цілісним релігієзнавчим дослідженням характеру і дієвості в сучасному християнстві таких чинників секуляризації як релігійна індиферентність, трансформація релігійно-церковного комплексу, релігійний модернізм, релігійний релятивізм, сурогатна релігійність, світський сенс життя і консумпціонізм (споживацтво) як практичний атеїзм. Обґрунтовано, що саме ці чинники секуляризації сприяли вихолощенню сакрального, трансцендентного, потойбічного і актуалізації антропоцентричного, іманентного, поцейбічного в релігійно-церковній діяльності, буттєвій практиці релігійних спільнот, буденній релігійній свідомості віруючих. У дослідженні тенденцій секуляризації Католицької церкви визначено поняття "аджорнаменто" як домінуючу парадигму розвитку католицизму після II Ватиканського Собору (1962 - 1965 рр.). Встановлено, що модерні теології західного протестантизму, зокрема сучасний рух "Виникаюча церква" є найбільш дієвими чинниками секуляризації.

02.91 Історія філософії

02.08.17.0003/0416U005482

Яручик Антоніна Іванівна. Світоглядно-гуманістична концепція Мішеля Монтеня : Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 07.12.2016.

УДК 141:165.74(091)(043.3).

247 с. – Бібліогр.: 371 назва.

У дисертації вперше в межах вітчизняної історико-філософської думки здійснено системний аналіз творчого спадку Мішеля Монтеня, окреслено світоглядно-гуманістичну концепцію Монтеня й обґрунтовано значимість, позитивний потенціал, вагомий внесок мислителя в становлення європейського інтелектуального простору.

02.08.17.0004/0416U005557

Василенко Юлія Володимирівна. Символізм як "конкретна метафізика" у філософії П. Флоренського: Дис... к.філос.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 21.11.2016.

УДК 11:2-256.6:929 П. Флоренський.

224 с. – Бібліогр.: 271 назва.

Дисертацію присвячено виявленню конкретно-метафізичного осердя філософії П. Флоренського та символізму як її граничного здійснення. В дослідженні конкретна метафізика розглянута як філософське вираження та осмислення ключових ідей православної традиції та її смислового ядра - ісихазму. В цьому сенсі символізм розкривається в значенні умови набуття розколеною структурою світу її логосної цілісності. Визначається, що іконопис як конкретна метафізика світла, ознаменовує собою відкритість земних площин до наповнення глибиною ідеальних сутностей. Тому ікона постає ключем до виявлення специфіки православної антропології та сотеріології. Аритмологія та обернена перспектива як способи осягнення світу, надають останньому можливостей відбутися в його онтологічному значенні, найдосеменніше оприявлення якого здійснюється в просторі Культу.

02.08.17.0005/0416U005558

Загороднюк Вячеслав Валерійович. Еволюція концепту "ідея" у британській філософії XVII-XVIII ст: Дис... к.філос.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 21.11.2016.

УДК 165.64: 165.18.

188 с. – Бібліогр.: 154 назви.

Дисертація присвячена історико-філософському дослідженню концепту "ідея" у теоретико-пізнавальних концепціях Д. Лока, Дж. Берклі та Д. Г'юма. Проаналізовано існуючі підходи до дослідження британського емпіризму. На основі дослідження актуальних тенденцій британської критичної літератури, застосовано поєднання проблемного підходу до дослідження емпіричної філософії, герменевтичного методу та парадигмального підходу. Проведено дослідження найбільш важливих термінів концепцій Д. Лока, Дж. Берклі та Д. Г'юма, серед яких: ідея, враження, сприйняття, матеріальна субстанція, рефлексія та багато інших. Показано яким чином кожен з цих мислителів розумів термін "ідея". Виокремлені спільні та відмінні риси у їх інтерпретаціях. Особливу увагу зосереджено на суперечливих та проблемних місцях концепцій британських емпіриків. Серед таких: теорія матеріальної субстанції Д. Лока, актуальність її заперечення у теорії Дж. Берклі, парадокс відсутнього відтінку блакитного у теорії Д. Г'юма та багато інших.

03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

03.01 Загальні питання історичних наук

03.08.17.0006/0216U007556

Спільна історія України та Білорусі в сучасній колективній пам'яті обох народів: компаративний аналіз: Заклучний звіт /Черкаський державний університет ім.Богдана Хмельницького; Керівник Масненко Віталій Васильович. – ДР 0115U004601. УДК УДК 930(477):94(476+477).

51 с.

Предметом проекту є віддзеркалення спільного минулого в українській і білоруській колективній соціальній пам'яті, з огляду на умови сучасного державотворення. Адже саме історична складова найсуттєвішим чином визначає національну ідентичність спільнот. Надто це помітно в період

ди кардинальної трансформації суспільства. Випадок сучасної України та Білорусі, розглянутий у порівнянні, дозволяє отримати вагомий науковий результат. Передовсім тому, що сусідні народи, які мають величезний досвід спільного історичного буття, нині опинилися в неспожитих умовах формування колективної пам'яті. І відмінність полягає не тільки у різних моделях офіційної політики пам'яті, які реалізують українська та білоруська влади. Збереження та консервація у білоруському випадку радянської моделі інтерпретації минулого, й українські спроби позбутися радянської спадщини мають значно глибші соціокультурні, ментальні та історичні коріння. Виходячи з цього передбачається проаналізувати як різні пласти історичного минулого, починаючи від раннього середньовіччя і завершуючи подіями Другої світової війни, відображені в історичній пам'яті українців і білорусів. Така верифікація дозволяє виділити комплементарні історичні сюжети для обох народів і ті, які мають суперечливі або ж й діаметрально протилежні оцінки. Оціночні судження щодо подій минулого, історичних постатей не в останню чергу залежать від цивілізаційних орієнтирів (європейської/євразійської альтернативи) та зовнішніх чинників. Отже завдання проекту полягає у реконструкції механізмів впливу на різні рівні масової історичної пам'яті громадян сучасних України та Білорусі.

03.09 Загальна історія

03.08.17.0007/0516U000975

Бондаренко Володимир Григорович. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919 – 1993 рр.): Дис... д.і.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 15.11.2016.

УДК 94:329.733(477)“1919/1993”.

600 с. – Бібліогр.: 949 назв.

Вивчено місце та роль організацій Вільного козацтва в діяльності української військової еміграції міжвоєнного періоду. З'ясовано сутність, характер, ідеологію російського вільнокозацького руху і його відносини з українською еміграцією. Проаналізовано спроби використання козацьких формувань на боці нацистської Німеччини у 1941–1945 рр. на території України та інших країн Європи. Розкрито організаційно-правову структуру, ідеологію та напрями діяльності організацій Українського Вільного козацтва в другій половині XX ст.

03.08.17.0008/0416U004867

Величенко Олена Олександрівна. Відновлення та діяльність Соціал-демократичної партії Німеччини в 1945 - 1949 рр: Дис... к.і.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 14.11.2016.

УДК 94(430)“1945/1949”.

192 с. – Бібліогр.: 168 назв.

Автор досліджує відновлення Соціал-демократичної партії Німеччини після закінчення Другої світової війни та її діяльність в суспільно-політичному та економічному житті країни в період з 1945 - 1949 рр. Основна увага приділена визначенню умов, за яких відбувалося відновлення СДПН в усіх чотирьох окупаційних зонах Німеччини, а також з'ясуванню її ролі в економічному, політичному відновленні країни. У роботі визначено причини злиття СДПН з КППН у Радянській зоні окупації і як наслідок зникнення СДПН на території Східної Німеччини як окремої політичної сили. У дисертації простежено роль СДПН у виборчому процесі на різних рівнях та визначено участь партії у земельних органах самоврядування, у діяльності Економічної та Парламентської рад та у формуванні Основного закону країни.

03.19 Історія окремих країн

03.08.17.0009/0516U000939

Шандра Ірина Олександрівна. Представницькі організації буржуазії українських губерній (1861 - 1919 рр.): Дис... д.і.н. /Черкаський державний університет ім.Богдана Хмельницького. – Захищена 23.11.2016.

УДК 94:061.2(477)“1861/1919”.

490 с. – Бібліогр.: 710 назв.

У дисертації на основі аналізу широкого кола архівних і опублікованих джерел досліджено історію формування й становлення системи представницьких організацій буржуазії українських губерній протягом другої половини XIX - початку XX ст. У роботі проведено ґрунтовний історіографічний і джерелознавчий аналіз, сформовано методологічну базу, що створило підвалини для всебічного й комплексного розгляду явища "представницьких організацій буржуазії".

03.08.17.0010/0416U004996

Ковалевич Тарас Васильович. Український національно-визвольний рух 1944-1989 років у інформаційному просторі Української РСР: Дис... к.і.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 16.11.2016.

УДК 94:329.73(477) «1944/1989»:32.019.5.

271 с. – Бібліогр.: 477 назв.

Охарактеризовано радянську інформаційно-пропагандистську діяльність в контексті її протистояння виявам незалежницьких прагнень українців. Визначено спільне та відмінне у поширенні пропагандистських тез як в офіційних документах (для обмеженого кола осіб), так і у матеріалах масового поширення. Досліджено інструменти, що застосовувалися радянською владою для формування негативного образу незалежницьких сил. Встановлено співвідношення образу ворога-націоналіста і того образу, котрий формувався у населення внаслідок, або ж паралельно на-в'язуванню владою.

03.08.17.0011/0416U005626

Тахтаулова Марія Юріївна. Історичний розвиток адресної урбанонімії міста Харкова (середина XVII - початок XXI століття): Дис... к.і.н. /Державний вищий навчальний заклад "Запорізький національний університет". – Захищена 28.11.2016.

УДК 94(477.54-21)“165/210”:81’373.21.

237 с. – Бібліогр.: 317 назв.

Об'єкт дослідження: топонімічна мережа міста Харкова. Мета дослідження: розкриття генези назв адресних урбанонімів Харкова, з'ясування впливу на формування топоніміки міста соціально-політичних, природно-географічних, культурних процесів та чинників. Предмет дослідження: історичний розвиток адресної урбанонімічної мережі Харкова протягом другої половини XVII - початку XXI століть. Методи дослідження: аналітичний, історико-генетичний, порівняльно-історичний, проблемно-хронологічний. Результати дослідження і новизна: були встановлені етапи формування та трансформації урбанонімів.

Виявлено характерні особливості формування міського топонімічного простору, відзначено загальні тенденції у формуванні міської топонімічної мережі. Запропоновано класифікацію урбанонімів. Аналізується нормативно-правова база номінації, фіксації та застосування урбанонімів. Сфера використання: подальша розробка тематики дослідження, написання узагальнюючих праць, навчальних посібників, під час читання вузівських курсів історії України.

03.08.17.0012/0216U007596

Історія парламентаризму на українських землях у 1386-1648 роках: Заключний звіт /Київський університет імені Бориса Грінченка; Керівник Михайловський Віталій Миколайович. – ДР 0115U005430. УДК 161.2:282.2.

8 с.

Об'єкт дослідження - парламентаризм на українських землях у 1386 - 1648 роках. Мета роботи - дослідити початки формування станового представництва на українських землях у пізньому Середньовіччі та Ранньомодерному часі на прикладі впровадження відповідних практик та залучення шляхти у ці процеси. Метод дослідження. Робота є комплексним дослідженням з обраних аспектів історії парламентаризму на українських землях у пізньому Середньовіччі та ранньомодерній добі (1386-1648 рр.). Дослідження торкається наступних аспектів: генези станового представництва на українських землях, участі шляхти з українських земель у коронних (державних) сеймах, запровадженні і розвитку регіонального станового представництва - сеймиків, участі магнатів у сеймах та сеймиках та їхньому впливові на ці зібрання, впливові шляхетського станового представництва на козацьку верству та запозиченні неї певних елементів для власного самоврядування. Результат проведених досліджень відображено у написаних параграфах до колективній монографії, у якій, за допомогою сучасних методів та напрацювання історичної науки (вітчизняної та світової) висвітлено та проаналізовано основні етапи становлення та функціонування форм парламентської системи влади, принципів станового представництва, станової демократії, самоврядування на українських землях від кінця XIV і до середини XVII ст. Результати провадження - впровадження в український історичний наратив відповідних практик станового представництва на українських землях. Прогнози - впровадження положень пропонованого дослідження дозволить розширити тематичну палітру подієвої та регіональної історії українських земель доби пізнього Середньовіччя та Ранньомодерної доби. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

06.03 Економічні теорії

06.08.17.0013/0516U000965

Кудінова Алевтина Віталіївна. Відносини споживання в парадигмі глобальної політичної економії: Дис... д.е.н. /Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 28.11.2016.

УДК 330.31/.33:330.567.2:339.9(043.3).

368 с.: 26 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 417 назв.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню теоретичних основ суспільного відтворення в глобальній економіці. Обґрунтовано специфічну роль особистого споживання в контексті примноження суспільного добробуту. Розкритий характер та форми прояву внутрішнього зв'язку між динамікою і структурою індивідуальних потреб та економічним зростанням на засадах сталого розвитку. Обґрунтовано соціально-економічні передумови та методологічні засади становлення глобальної політекономії, розкрито її сутнісну характеристику, визначено методологічні підходи глобальної політичної економії до вивчення процесів суспільного відтворення. Розкрито глобальні детермінанти структурних трансформацій в системі споживчих відносин, визначено місце особистого споживання в контексті глобальної політичної економії, здійснено аналіз впливу особистого споживання на підвищення ефективності функціонування сукупного працівника. Проаналізовано передумови, фактори та етапи

інтернаціоналізації споживання, розкрито роль неекономічних чинників у формуванні пріоритетів глобального споживача, аргументовано роль екологізації споживання як фактору транснаціоналізації економічних відносин, досліджено конкурентні національні моделі споживання. Досліджено проблеми відносин споживання в Україні, оцінено ефективність вітчизняної моделі споживання, обґрунтовано перспективи та сценарії імплементації соціально-орієнтованої моделі споживання в Україні.

06.08.17.0014/0416U005492

Дуцька Анна Сергіївна. Розвиток конкурентних відносин у національній економіці: Дис... к.е.н. /Київський національний торговельно-економічний університет. – Захищена 02.12.2016.

УДК 339.13: 330.1.

190 с.: 7 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 252 назви.

У дисертації розкрито науково-теоретичне обґрунтування економічного змісту конкурентних відносин суб'єктів господарювання, зазначено особливості трансформації їх розвитку за сучасних умов, а також надано рекомендації стосовно оптимізації національного державного регулювання конкурентних відносин. Поглиблено змістове навантаження економічних категорій конкурентні відносини та конкуренція, визначено роль та місце конкурентних відносин в економіці. Обґрунтовано основні тенденції розвитку та особливості регулювання конкурентних відносин на національному та міжнародному рівнях. Досліджено наявний стан конкурентного середовища в Україні, а також особливості взаємодії учасників ринкового простору на прикладі вітчизняного конкурентного та олігопольного ринків. Зазначено про необхідність поєднання досліджень рівня економічної конкуренції на різних типах ринкових структур та особливостей взаємодії їх учасників в межах ринку, що дозволить комплексно осягнути та своєчасно виявити існуючі зміни ринкової кон'юнктури задля ефективнішої реалізації чинного конкурентного законодавства. Запропоновано ряд практичних рекомендацій щодо вдосконалення державного регулювання інституту конкурентних відносин задля їх прогресивного розвитку в економічній системі.

06.08.17.0015/0416U005708

Молодецький Сергій Сергійович. Рейдерство як загроза економічній безпеці підприємств: Дис... к.е.н. /Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 07.12.2016.

УДК 338.22 : 330.34.014.

165 с.: 34 табл., 76 іл. – Бібліогр.: 192 назви.

Удосконалено трактування понять "рейдерство" та "загроза", що дозволило систематизувати основні елементи системи діагностики загроз економічній безпеці підприємства в умовах рейдерського захоплення. Вдосконалено концептуальний підхід щодо удосконалення системи діагностики загроз економічній безпеці підприємства в умовах рейдерського захоплення.

06.08.17.0016/0416U005709

Кушнірук Анастасія Олегівна. Альтернативний інструментарій оцінки стану системи економічної безпеки будівельних підприємств: Дис... к.е.н. /Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 08.12.2016.

УДК 338.246:658.5:69.

201 с.: 47 табл., 64 іл. – Бібліогр.: 138 назв.

Дослідження присвячено вдосконаленню теоретико-методичних засад і наданню практичних рекомендацій щодо розроблення альтернативного інструментарію для оцінювання стану системи економічної безпеки будівельних підприємств.